Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 27 januari 2010 over **de glijdende schaal**.

□

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Ik beperk mij tot het indienen van de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in onze samenleving grote problemen bestaan met criminele vreemdelingen;

van mening dat deze criminelen niet daadkrachtig genoeg worden aangepakt en dat het plegen van misdrijven onvoldoende wordt ontmoedigd;

verzoekt de regering, de verblijfsvergunning in te trekken en tot uitzetting over te gaan van iedere vreemdeling die veroordeeld is inzake het plegen van een misdrijf,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Fritsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 1321 (19637).

□

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Ook ik zal het kort houden. Ik heb twee moties over de glijdende schaal.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering een voorstel heeft gedaan om de glijdende schaal voor het tegenwerpen van antecedenten in vreemdelingrechtelijke procedures aan te scherpen;

constaterende dat in dit voorstel naast onvoorwaardelijke gevangenisstraffen ook taakstraffen en maatregelen kunnen leiden tot verblijfsbeëindiging;

van mening dat vooraf duidelijk moet zijn op welke wijze en in welke mate taakstraffen en maatregelen tegengeworpen kunnen worden;

verzoekt de regering, de Kamer een overzicht te sturen van de wijze waarop en de mate waarin taakstraffen en maatregelen kunnen worden tegengeworpen in vreemdelingrechtelijke procedures,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Velzen. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 1322 (19637).

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Het moge duidelijk zijn dat ik hetgeen ik in de motie vraag, in het debat herhaaldelijk heb gesteld en dat ik daarop geen antwoord heb gekregen.

De **voorzitter**: Anders zou u geen motie indienen; zo ken ik u.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Ja, maar goed. Het is een variant op het kerstregime, een kerstregime met toelichting achteraf.

De **voorzitter**: Er is geen kerstregime. U doet zichzelf dat aan, maar ik vind het wel lekker.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Ik vind het geen enkel probleem, voorzitter.
Dan mijn tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering een voorstel heeft gedaan voor een aparte glijdende schaal voor veelplegers om daarmee de mogelijkheden tot het tegenwerpen van antecedenten in vreemdelingrechtelijke procedures te vergroten;

constaterende dat voor de maatregel Inrichting Stelselmatige Daders wordt uitgegaan van een patroon van crimineel gedrag wanneer de verdachte in de vijf jaar voorafgaand aan het door hem begane feit ten minste driemaal wegens een misdrijf onherroepelijk tot een straf of maatregel is veroordeeld;

van mening dat een periode van twintig jaar in de voorgestelde aparte glijdende schaal voor veelplegers de juridische houdbaarheid zal ondermijnen omdat door de lange periode het tegenwerpen van antecedenten door rechters al snel als disproportioneel zal worden aangemerkt en dat daarmee de praktische betekenis van de aanscherping grotendeels teniet zal worden gedaan;

van mening dat de aanpak van veelplegers is gebaat bij een consistente en effectieve uitvoering van de voorgestelde aparte glijdende schaal;

verzoekt de regering, het voorstel voor de glijdende schaal voor veelplegers te beperken tot een periode van tien jaar,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Velzen. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 1323 (19637).

□

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Voorzitter. Wij hebben een uitgebreid en een goed debat gehad over de aanscherping van de glijdende schaal op basis waarvan criminele vreemdelingen kunnen worden uitgezet. Gebleken is dat er een brede steun is voor de aanscherping die door het kabinet is voorgesteld.

Tijdens dat overleg heb ik namens mijn fractie aangegeven dat wij op een onderdeel een verdere aanscherping willen. Dat betreft de veelplegers. Het kabinet stelt voor om na vijf veroordelingen over te gaan tot uitzetten, mijn fractie stelde in het algemeen overleg voor om na twee keer daartoe over te gaan. Mij is gebleken dat het moeilijk is om daarvoor een meerderheid in de Kamer te vinden. Ik hoop wel een meerderheid te krijgen als ik het kabinet vraag om strenger te worden en om na drie veroordelingen tot uitzetting van criminele vreemdelingen over te gaan. Ik dien daarom de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat in de voorgestelde glijdende schaal voor veelplegers voor elk van de daarin genoemde verblijfsperiodes wordt uitgegaan van vijf of meer veroordelingen voor een misdrijf, waarna tot verblijfsbeëindiging kan worden overgegaan;

overwegende dat vreemdelingen die zich herhaaldelijk schuldig maken aan een misdrijf blijk geven van onvoldoende bereidheid tot integratie in de Nederlandse samenleving en het respecteren van de Nederlandse waarden en normen;

verzoekt de regering, de glijdende schaal voor veelplegers zodanig aan te passen dat in de eerste twee jaren van verblijf na drie veroordelingen wegens een misdrijf kan worden overgegaan tot verblijfsbeëindiging, waarbij wordt uitgegaan van een opgelegde straf of maatregel van minimaal twee weken in het eerste jaar en van één maand in het tweede jaar,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Haersma Buma en Spekman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1324 (19637).

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Deze motie ging over de eerste twee jaren. Ten aanzien van de categorie mensen die drie jaar of langer in Nederland verblijven heb ik de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering, de glijdende schaal voor veelplegers vanaf het derde verblijfsjaar zodanig aan te passen dat na drie veroordelingen wegens een misdrijf kan worden overgegaan tot verblijfsbeëindiging;

verzoekt de regering, in het derde verblijfsjaar uit te gaan van een straf van minimaal twee maanden, en vervolgens jaarlijks optellend volgens de wijze zoals door de regering voorgesteld,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Haersma Buma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1325 (19637).

□

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Vanuit de VVD-fractie een drietal moties naar aanleiding van het AO. De eerste motie betreft een aanscherping die al in 2005 aan de orde is geweest bij een eerder wetsvoorstel dat door een vorig kabinet is ingediend, maar dat in dit wetsvoorstel niet is overgenomen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het voorstel tot aanscherping van de glijdende schaal uit 2005 de mogelijkheid biedt, bij een verblijfsduur van minder dan drie jaar elke veroordeling vanwege een misdrijf waarop een gevangenisstraf staat tegen te werpen;

constaterende dat de regering dit voorstel niet heeft overgenomen;

verzoekt de regering, dit voorstel alsnog over te nemen in het onderliggende voorstel tot aanscherping van de glijdende schaal,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Zijlstra en De Krom. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1326 (19637).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het voorstel voor aanscherping van de glijdende schaal bij een verblijfsduur van twintig jaar geen mogelijkheid biedt een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning af te wijzen;

overwegende dat ongeacht de verblijfsduur levensdelic-

ten tegengeworpen moeten kunnen worden bij het aanvragen van verlenging of verlening van een verblijfsvergunning;

verzoekt de regering, deze aanscherping in te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Zijlstra en De Krom. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 1327 (19637).

De heer **Zijlstra** (VVD): Er is net een motie ingediend door de CDA-fractie en de PvdA-fractie met drie misdrijven in plaats van vijf. Dat is een heel goede richting. Het zou zomaar kunnen dat wij daarmee zullen instemmen, maar wij hopen dat deze partijen nog consequenter zijn en het terugbrengen naar twee misdrijven. Als je voor een tweede keer in de fout gaat, dan moet iemand die in dit land te gast is doorhebben dat wij dat niet op prijs stellen. Daarom gaan wij voor het maximaal haalbare.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat na twee veroordelingen voor een misdrijf sprake is van een crimineel gedragspatroon;

verzoekt de regering, de glijdende schaal voor veelplegers niet pas na vijf, maar al na twee veroordelingen voor een misdrijf toe te passen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Zijlstra en De Krom. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 1328 (19637).

□

Minister **Hirsch Ballin**: Mevrouw de voorzitter. Dank voor de opmerkingen die zijn gemaakt in deze voortzetting van het algemeen overleg dat ik samen met staatssecretaris Albayrak met uw Kamer heb gevoerd. In het bijzonder ook dank voor wat er vanochtend niet is gezegd. Ik moet dat even toelichten. Uit de beperkte scope van wat er hier in moties is neergelegd ten opzichte van het geheel van onze voorstellen blijkt dat het overgrote deel daarvan de steun van deze Kamer heeft. Dat klonk ook in het algemeen overleg al door. Het is inderdaad de bedoeling van staatssecretaris Albayrak en mij om te komen tot een consequente en heldere aanscherping van de consequenties die aan crimineel gedrag voor vreemdelingen zijn verbonden. Dat zit in de eerste plaats daarin, dat degenen die tegen het leven delicten begaan of zedendelicten begaan, harder worden aangepakt door in de glijdende schaal het aantal opgelegde maanden gevangenisstraf voor deze misdrijven dubbel te tellen. In de tweede plaats is het gelegen in de invoering van de glijdende schaal, specifiek gericht op groepen veelplegers van kleine delicten zoals geweld, drugs en diefstal, maar ook bij een crimineel gedragspatroon waarvoor wij vijf of meer veroordelingen als uitgangspunt hebben genomen.

Ik hecht eraan, te onderstrepen dat die twee maatregelen, die twee aanscherpingen die staatssecretaris Albayrak en ik hebben voorgesteld, cumuleren, dat die samen de kern vormen van ons beleid dat erop gericht is om scherper, helderder consequent te reageren op het moment dat zich crimineel gedrag aftekent bij vreemdelingen en daarbij tot verblijfsbeëindiging over te gaan. Ook in de praktische uitvoering trekken wij die lijn door, namelijk door de mogelijkheden bij elkaar op te tellen van de verschillende straffen en maatregelen en daar ook zo snel mogelijk op te reageren door de verbinding te leggen tussen wat er gebeurt door de diensten die onder onze verantwoordelijkheid belast zijn met de uitvoering van het vreemdelingenbeleid en de diensten die belast zijn met het strafrechtelijk beleid. Ik ben blij om te kunnen constateren dat datgene wat wij in het algemeen overleg hebben verdedigd, op alle hoofdpunten brede steun heeft gekregen.

Tegen de achtergrond van de aanscherping van het beleid en de consequente uitvoering van dat aangescherpte beleid zijn er nu nog enkele moties ingediend. Ik zou daarbij willen vooropstellen dat als het gaat om het aantal veroordelingen op basis waarvan wij concluderen dat er een crimineel gedragspatroon is, wij hebben geprobeerd om daarin een koers te varen die het juiste midden houdt en die ook goed uitvoerbaar is voor onze diensten. Wij hebben er natuurlijk niets aan als wij het zozeer gaan opvoeren dat er te vaak situaties ontstaan waarin moet worden geoordeeld op basis van het ontbreken van evenredigheid of overwegingen ontleend aan de mensenrechtenverdragen, en dat wij wel nog eens extra naar die mensen gaan kijken maar wij er uiteindelijk geen consequenties aan verbinden. Dat is dus een kwestie van het juiste midden houden in de uitvoering van dat aangescherpte beleid, zoals dat ons bij Justitie voor ogen staat.

Tegen die achtergrond bespreek ik nu graag de moties die zijn ingediend. De motie van de heer Fritsma schiet naar ons inzicht echt helemaal over het doel heen. Dan krijgen we voortdurend strijd met verdragsbepalingen en dat moeten we niet willen. Vandaar dat ik deze motie ontraad.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. De PVV-fractie blijft er natuurlijk bij dat één misdrijf bij vreemdelingen al tot verblijfsbeëindiging moet leiden. Ik hoor echt te vaak dat internationale verdragen het aanpakken van criminelen in de weg staan. Is het dan niet verstandig om erop af te koersen die verdragen te wijzigen of desnoods op te zeggen? Nogmaals, er zijn voorbeelden te over, zoals de Irakese eermoordenaar die op grond van artikel 8 EVRM een verblijfsvergunning moet krijgen. Als verdragen ertoe leiden dat je dit soort sadistische moordenaars een verblijfsvergunning moet geven, dan moet je daar toch niet in berusten? Dan moet je toch die verdragen gaan wijzigen?

De **voorzitter**: Het is weliswaar geen kerstregime, maar het is wel een verslag van een algemeen overleg. Of het punt is al uitvoerig aan de orde geweest en dan dient u een motie in, of het punt is nog niet aan de orde

geweest en dan hoort u geen motie in te dienen. Er zijn twee smaken.

Minister **Hirsch Ballin**: Mevrouw de voorzitter. Het punt is aan de orde geweest, maar ik zal desalniettemin kort en naar ik hoop ook helder en krachtig reageren op wat de heer Fritsma zegt over die eerwraakmoordenaar. Hij weet dat ons beleid niet zo'n situatie zou hebben laten ontstaan. Dat hebben staatssecretaris Albayrak en ik ook klip-en-klaar uitgesproken. We hebben dat beleid. De situatie die we hebben aangetroffen, kunnen we niet veranderen, maar onze conclusie was klip-en-klaar dat dit soort situaties niet meer mogen voorkomen. De heer Fritsma heeft in geschrift en in het algemeen overleg van ons te horen gekregen dat de wijziging in het beleid die wij voorstellen en doorvoeren, ertoe zal leiden dat dit in dat soort situaties kan worden aangepakt. Daar hoeven wij geen verdragen voor op te zeggen. Dat is beleid dat wij uitvoeren.

Dan de verdragen. Wij moeten helemaal geen verdragen ter bescherming van de rechten van de mens willen opzeggen, zeg ik aan het adres van de heer Fritsma. Vrijheid staat voor ons als principe van de rechtstaat zo hoog genoteerd dat wij er geen moment over zullen denken om deze wezenlijke verdragen ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden op te zeggen.

De heer **Fritsma** (PVV): Deze verdragen beschermen soms de verkeerde mensen. Dat is het probleem. Ik blijf bij het voorbeeld van die Irakese eermoordenaar. De minister kan eromheen draaien, maar deze man heeft op grond van artikel 8 EVRM een verblijfsvergunning.

De **voorzitter**: Mijnheer Fritsma, de voorzitter probeert u iets te zeggen. Ik herhaal wat ik net ook heb gezegd. Dit is een VAO, dus of het punt is al uitvoerig bediscussieerd of niet. In beide gevallen moet u nu niet een heel debat beginnen, maar alleen reageren op de motietekst en niet met allemaal voorbeelden. Ik denk dat ik net helder was.

De heer **Fritsma** (PVV): Het is helder. Mijn laatste vraag aan de minister is of hij ook vindt dat verdragen zoals het Europees verdrag voor de rechten van de mens soms de verkeerde mensen beschermen.

Minister **Hirsch Ballin**: Ons beleid had zo'n situatie met betrekking tot deze eerwraakmoordenaar niet laten ontstaan. Daarvoor hoeven we het verdrag ter bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden niet op te offeren. Ik geloof dat ik nog net niet had gezegd dat ik de motie van de heer Fritsma ontraad, maar dat zal hiermee wel duidelijk zijn.

Dan kom ik op de motie van mevrouw Van Velzen. Mevrouw Van Velzen vraagt om een overzicht van de wijze en de mate waarin taakstraffen en maatregelen kunnen worden tegengeworpen in vreemdelingenrechtelijke procedures. Aan zo'n overzicht hebben wij natuurlijk ook behoefte. Dat kunnen we maken. We hebben ook geprobeerd om dat beeld te schetsen in het algemeen overleg. Ter voorlichting van het publiek van onze diensten zullen we dat graag nog een keer helder uitschrijven, wanneer de nodige aanpassingen van de besluiten tot stand zijn gebracht. Wat ons betreft is dat iets wat we onmiddellijk ter hand nemen. Na dit voortgezet algemeen overleg met de Kamer zullen we dat in een overzicht neerzetten dat we graag aan de Kamer doen toekomen. Dank voor de motie, die iets aangeeft wat we graag doen. Daarmee is de motie ook overbodig geworden, denk ik.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Op welke termijn zou ik een dergelijk overzicht kunnen ontvangen?

Minister **Hirsch Ballin**: We gaan dit verwerken. Het voorjaar begint op 21 maart. In de eerste maand van het voorjaar krijgt u dat overzicht.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Dan zal ik de motie aanhouden.

De **voorzitter**: De motie-Van Velzen (19637, nr. 1322) is aangehouden.

Minister **Hirsch Ballin**: Nu kom ik bij de motie van mevrouw Van Velzen, waarmee zij de glijdende schaal wil beperken tot een periode van 10 jaar. Ik zou die motie willen ontraden. Ik waardeer het uiteraard dat mevrouw Van Velzen steeds op zoek is naar het evenwicht, zodat wij niet over het doel heen schieten. Naar mijn oordeel schieten wij met deze termijn van 20 jaar echter niet over het doel heen. Het gaat bij veelplegers om een zodanig ernstig effect voor de rechtsorde en de samenleving dat wij die termijn van 20 jaar, met inachtneming van alles wat wij verder hebben gezegd, verantwoord vinden. Ik zou deze motie dus willen ontraden.

Nu kom ik bij de motie van de heren Van Haersma Buma en Spekman. Ook tegen hen zou ik willen zeggen dat wij volgens mij een evenwichtig voorstel hebben gedaan, met vijf of meer veroordelingen voor een misdrijf, waarna tot bedrijfsbeëindiging kan worden overgegaan. Zoals we hebben beargumenteerd in het algemeen overleg, gaan wij met deze maatregelen over tot een drastische aanscherping van de consequenties van crimineel gedrag. In het voorstel van staatssecretaris Albayrak en mij is ook nieuw dat ook aan lichtere delicten consequenties worden verbonden als zich een crimineel gedragspatroon aftekent. Wij moeten daarbij altijd in het oog houden dat uit het oogpunt van de rechtmatigheid in concreto tegenargumenten kunnen worden aangevoerd. Ik zou de dienst liever niet opzadelen met te veel zaken die eerst moeten worden bekeken en dus werk vergen en waarbij je dan moet zeggen dat het, gelet op de omstandigheden van het geval, niet het goede moment is om die consequenties te trekken. Dat vind ik het bezwaar van deze motie. Ik zeg dus niet dat deze motie onuitvoerbaar is. Als de Kamer zich in deze zin zou uitspreken, zullen wij dat natuurlijk accepteren, maar ik wijs er wel op dat dit een aantal nadelige consequenties heeft in de uitvoering. Ik zou mij ook kunnen voorstellen – misschien mag ik de heren Van Haersma Buma en Spekman, namens wie mevrouw Vermeij nu aanwezig is, die suggestie doen – om aan de hand van het overzicht dat ik mevrouw Van Velzen zojuist heb toegezegd en de praktische toepassing daarvan te bekijken hoe dit beleid met de vijf veroordelingen voor het veelplegerpatroon uitpakt en om dan tot een nadere beoordeling te komen. Ik erken en onderken uiteraard dat onze doelstelling dezelfde is, maar ik zou graag zien dat onze diensten zich kunnen concentreren op de gevallen waarin wij last hebben van crimineel gedrag van vreemdelingen. Dan is het onze bedoeling om tot

verwijdering over te gaan. Ik zou dat beleid graag alle ruimte geven.

Nu kom ik bij de motie op stuk nr. 1325 van de heer Van Haersma Buma, waarmee hij ervoor pleit om in het derde verblijfsjaar uit te gaan van een straf van ten minste twee maanden en vervolgens jaarlijks op te tellen op de door de regering voorgestelde wijze. Daarvoor geldt eigenlijk iets soortgelijks: hoewel het kan, is het een verdere verfijning van de regeling. Ik zou dit dus op dezelfde manier willen benaderen als de zojuist genoemde motie.

In de motie van de heren Zijlstra en De Krom wordt gevraagd om terug te gaan naar een benadering die eerder in discussie is geweest. Wij zijn uitgebreid ingegaan op de bezwaren van het concept uit 2005. In de inleiding van mijn antwoord heb ik aangegeven dat wij overgaan tot die drastische aanscherping van het verbinden van consequenties aan crimineel gedrag. Ik was de heer De Krom ook dankbaar voor zijn steun voor de hoofdlijn van ons voorstel. Ik heb gezegd hoe waardevol het is dat wij daarvoor brede steun van de Kamer hebben gekregen. Laten wij dan niet nog verder gaan. Ik ontraad deze motie.

Nu kom ik bij de motie van de heren Zijlstra en De Krom over het ongeacht de verblijfsduur tegenwerpen van levensdelicten. Ik geloof dat onze voorstellen heel dichtbij het doel van deze motie zijn. Ik heb dat zojuist herhaald met verwijzing naar de eerwraakmoordenaar. Als ons beleid eerder was gerealiseerd, waren wij helemaal niet in deze situatie terechtgekomen. Daarom ontraad ik ook deze motie.

Dan kom ik tot slot bij de motie van de heren Zijlstra en De Krom waarin de regering wordt verzocht de glijdende schaal voor veelplegers niet pas na vijf, maar al na twee veroordelingen voor een misdrijf toe te passen. Hiervoor geldt a fortiori wat ik aan het adres van de heer Van Haersma Buma en mevrouw Vermeij heb gezegd. Ik geef de heer Zijlstra in overweging om de werking van dit belangrijke en ingrijpende nieuwe beleid aan te zien en dan met ons hopelijk tot de conclusie te komen dat wij hiermee de doelstellingen realiseren. Mocht dit onverhoopt niet zo zijn, dan staan wij uiteraard voor nadere overwegingen open, zoals ik zojuist ook zei aan het adres van de heer Van Haersma Buma.

De heer **Zijlstra** (VVD): Ik wil toch nog een verduidelijkende vraag stellen. De minister spreekt over de doelstellingen. Hij formuleerde dit zojuist in reactie op de motie van de heer Van Haersma Buma zo dat het voor het apparaat – als ik het even zo mag zeggen – veel moeilijker uitvoerbaar is, omdat vooral zal worden bekeken in hoeverre wij last hebben van betreffende personen. Deelt de minister de mening van mijn fractie dat deze motie niet alleen op dat vlak een rol speelt, maar ook een preventieve werking heeft? Wat verwachten wij van mensen die in ons land verblijven? Dit spreekt toch veel meer uit niet alleen onze motie, maar ook uit de motie van de heren Spekman en Van Haersma Buma?

Minister **Hirsch Ballin**: Wij verwachten van iedereen in dit land, vreemdelingen zowel als Nederlandse staatsburgers, dat zij zich onthouden van levensdelicten. Daar mag absoluut geen twijfel over bestaan. Op dit punt geldt uiteraard zero tolerance voor iedereen die onder onze rechtsorde valt. Met dit beleid willen wij heel duidelijk tot uitdrukking brengen, uitvoerbaar maken en tot uitvoering brengen dat er wordt opgetreden op het moment dat een vreemdeling met een tijdelijke of een permanente verblijfsvergunning zich niet aan de elementaire normen houdt, een crimineel gedragspatroon vertoont, levensdelicten begaat, zedendelicten, drugsdelicten, geweldsdelicten. Dat is onze doelstelling. Wij hechten er veel waarde aan dat dit beleid ook voor onze diensten goed uitvoerbaar is.

Misschien mag ik ter afsluiting nog een ander element uit het algemeen overleg aanhalen. Terwijl deze verschillende sectoren in het verleden ieder hun eigen werk deden, maar niet die verbinding legden, hebben staatssecretaris Albayrak en ik kunnen bewerkstelligen dat de vreemdelingendiensten en de strafrechtelijke diensten samenwerken in de informatieverstrekking en in het optreden tegen het soort wangedrag waarover de heer Zijlstra zojuist terecht sprak. Ik zeg niet dat dit een voornemen is, wij hebben dit zo uitgevoerd en dit vindt nu een praktische toepassing.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor de antwoorden. Over de moties zal worden gestemd bij de eindstemming morgenavond.

Wij gaan nu meteen over naar het volgende VAO. Ik zie dat de heer Teeven nog ontbreekt.

De heer **Zijlstra** (VVD): Dan blijf ik nog even zitten.

De **voorzitter**: Dat zou ik doen; dan kunnen wij gewoon verdergaan.